

PRZEŚPIECZNOŚĆ (16) *sb f*

Zawsze: -f-.

Oba e oraz o jasne.

sg *N* prześpieczność (2). ◇ *G* prześpieczności (5). ◇ *A* prześpieczność (7). ◇ *L* prześpieczności (2).
Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Sytuacja niczym nie zagrażająca; securitas JanStat (13) : FalZioł IV 54b; WróbŻołt B6; BielKron 316v; vřtáviamy/ áby ná wřzytkich [...] mieyřcách/ gďdzie łády bywáią łpřáwóvané [...] tákże po łáďziéłh ořm dni cáła y wřzelaka přeřpieczność byłá chována SarnStat 783; [cesarz Heraclius] krzyř fwięty [...] dla lepřzey přeřpieczności přzeniořł [...] do Konřtantinopóla BielKron 1551 70].*

prześpieczność od czego (1): Wierny w tym to czáśie wielce się ráduie/ W Kryřtu náďdzieię ma/ że přzezeń od řkázy/ přeřpieczność otrzyrna. *ArtKanc F4v.*

prześpieczność w czym (1): Y náto [cesarz] námawiał křiążęthá přyzřekáiąć/ káždemu zá wřzelką wolność/ thák w mowieniu iáko w odyechaniu přeřpieczność *BielKron 233v.*

prześpieczność czyja [w tym: G pron (1), pron poss (1)] (2): Dla braciey czuřł dla wiernych łudzi prošłem tey přeřpieczności twey o niebieskie Ierufalem. *WróbŻołt qq3; SarnStat 157.*

W połączeniu szeregowym (1): tam [w ziemi oblubieńca] iest wieczná radořtz ij přeřpiecznořtz/ zdrowię ij miřr wiekuřłty. *OpecŻyw 3v.*

Przysłowie bibl.: Lepyeyći ieřć fuchy chleř/ w dobrej přeřpieczności/ Niřli w domu řwarliwym/ mięło w obřitořci. *BielKom C.*

Wyrażenie: »pospolita prześpieczność« = *swoboda poruszania się za granicą dla posiadacza glejtu (2):* PRzekaźcá drógi áłbo přeřłcía pořpolitęgo/ gdyby tego który pod obroná pořpolitęy přeřpieczności [communis securitatis JanStat 606] iedźie/ vpornie zábił/ ma zań zápláćić *SarnStat 610 [idem] 934.*

Szereg: »pokoj i prześpieczność« (1): Máią dopiero drogi they przez woynę ku přyzřciu do pokoiu y přeřpieczności řzukáć. *WujJudConf 214v.*

2. *Poczucie braku zagrożenia, spokój, zaufanie (3) : FalZioł V 82v; A ia przezpieczność y moc moię [Fortitudinem meam] będę w tobie pokładał/ y w tobie iey będę łtrzegł miły panie WróbŻołt 58/10; Ná to pátrząc vkrzywdzony/ Złęknie się Páńkiewy możności/ A iż nagle zły řkáżony/ Rozřmieie się w przeřpieczności. SzarżRyt A4v.*

Synonimy cf PRZEŚPIECZENSTWO.

Cf BEZPIECZNOŚĆ, NIEPRZEŚPIECZNOŚĆ, PRZEŚPIECZENSTWO